

รูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน
บนพื้นที่สูง ในการสร้างความสมดุลระหว่างเป้าหมายทางเศรษฐกิจ
กับการสร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม
ของกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่จังหวัดน่าน*

A GROUP MANAGEMENT MODEL THAT PROMOTES THE
DEVELOPMENT OF HIGHLAND COMMUNITIES' ECONOMIES TO
BALANCE THE ECONOMIC GOALS AND THE SOCIAL JUSTICE AND
SOCIAL INEQUALITY OF ETHNIC GROUPS IN NAN

พุทธินันท์ บุญเรือง

Buddhinan Boonruang

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

Faculty of Humanities and Social Sciences

Uttaradit Rajabhat University.

E-mail : Nanfa16@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูงในการสร้างความสมดุลระหว่างเป้าหมายทางเศรษฐกิจกับการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมของกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้นำกลุ่มในชุมชน จำนวน 253 ชุมชน โดยใช้แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสนทนากลุ่มย่อย ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้การวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods) ดำเนินการศึกษาทั้งวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ผลการศึกษา พบว่า

รูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูงในการสร้างความสมดุลระหว่างเป้าหมายทางเศรษฐกิจกับการสร้างความเป็นธรรมและลดความ

* Received 2 August 2021; Revised 14 December 2021; Accepted 17 December 2021

เหลื่อมล้ำทางสังคมของกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่จังหวัดน่าน ได้แก่ “ISEP-Model” ประกอบด้วย การบริหารจัดการกลุ่มบนพื้นที่สูง (Integration) การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูง (Stability) การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม (Equilibrium) และ การสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มบนพื้นที่สูง (Potential) รูปแบบที่พัฒนาขึ้นถือเป็นสิ่งสำคัญมากที่ควรดำเนินการ อีกทั้ง ในชุมชนพื้นที่จังหวัดน่านมีต้นทุนทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากอยู่แล้วแต่ขาดการบริหารจัดการที่ดี หากสามารถดำเนินการบริหารจัดการหรือมีรูปแบบการบริหารจัดการที่ดีก็จะสามารถพัฒนาสู่ความยั่งยืนและพึ่งพาตนเองได้ในที่สุด ผลจากการประเมินรูปแบบที่พัฒนาขึ้นของผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้น หรือ “ISEP-Model” มีความเหมาะสม สอดคล้อง และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการบริหารจัดการกลุ่มเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูงได้

คำสำคัญ : การบริหารจัดการกลุ่ม, เศรษฐกิจชุมชน, ความเหลื่อมล้ำ, กลุ่มชาติพันธุ์พื้นที่สูง

Abstract

The objective of this article was to develop a group management model that contributes to the highland economic development in balancing economic goals and establishing fairness and reducing social inequality of ethnic groups. The sample groups used in the study were Leadership in 253 communities were conducted by using questionnaires, interviews and small group discussions. Carry out data collection Using mixed research (Mixed Methods) to conduct both quantitative and qualitative research. The study found that

A group management model that contributes to high-level community development in building economic relations with the creation of fairness and the deterioration of social progress of transport groups in Nan Province, including ISEP-Model. " Principles of Group management on the highland (Integration) Community economic development on the highland (Stability), creating fairness and reducing social inequality (Equilibrium) and strengthening the group on the highland (Potential). Model had developed that was very important to be done, and in Nan communities, there were legal and administrative bodies or there were management models that Good if

management can be carried out or has a management style that As a result of the developed model training, experts are of the view that the developed model, or the "ISEP-Model", was fair and can be used to provide the best possible solution. There was benefit in group management to develop the community economy at the top.

Keywords : Group Management, Community Economy, Inequality, Highland Ethnic Groups

บทนำ

ปัจจัยที่ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในสังคมนั้นเกิดจากปัจจัยที่หลากหลาย เช่น ต้นทุนทางสังคม โอกาส การเข้าถึงการศึกษา การเข้าถึงการรักษาพยาบาล การเข้าถึงสวัสดิการต่าง ๆ ความเชื่อ เศรษฐกิจ ชนชั้นทางสังคม ฯลฯ เป็นต้น จะเห็นได้ว่ามนุษย์ทุกคนเกิดมาไม่เท่าเทียมกัน เกิดมาในชนชั้นที่ไม่เท่าเทียม ฐานะ เศรษฐกิจไม่เท่าเทียม การได้รับการศึกษา ปลูกฝังความคิดจิตใจก็ไม่เท่าเทียม บางคนอาจเกิดมาพิการ นั่นก็เป็นความไม่เท่าเทียม ข้าพเจ้าเคยเห็นนักวิชาการบางท่านได้แสดงความคิดเห็นในเชิงรังเกียจคนจนไว้ว่า ที่เขาจนไม่ใช่เพราะว่าเกิดมาจน แต่เป็นเพราะเขาไม่มีมานะ ไม่มีความเพียรในการขวนขวายศึกษาเรียนรู้ จึงไม่มีกำลังผลักดันชีวิตตนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ที่สามารถเข้าถึงสิ่งที่ดีกว่าได้ คนทุกคนไม่ได้เกิดมาเท่าเทียมกัน ประโยคที่ว่า “คนจนต้นทุนน้อย” เนื่องจากคนจน เกิดมาก็จน ถูกคนด้วยกันเองนั้นแหละที่ดูถูกตีตราว่าเป็นคนจน กีดกันให้อยู่ในชั้นล่างของสังคม ไม่ยอมให้เงยหน้า อ้าปากขึ้นมาได้ โอกาสในการได้รับการศึกษาเพื่อที่จะไปพัฒนาศักยภาพตนเองก็มีน้อย หรือแทบจะไม่มีด้วยซ้ำไป แล้วนี่จะเอาอะไรไปขยับเขยื้อนเลื่อนฐานะในสังคมให้สูงกว่าเดิมได้ ความเหลื่อมล้ำในสังคมไทย แยกเป็น 3 ส่วน คือ ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ, ความเหลื่อมล้ำทางสังคม และความเหลื่อมล้ำทางอำนาจ ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ คือ ความแตกต่างของการกระจายรายได้ของคนจนกับคนรวยซึ่งมีความแตกต่างกันมาก รัฐบาลให้ความสำคัญกับการแก้ไขเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคมให้ลดน้อยลงโดยประสานความร่วมมือในทุกจังหวัด ซึ่งจังหวัดน่านเป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์ก็ยังคงมีความเหลื่อมล้ำในด้านต่าง ๆ ทำให้เกิดช่องว่างทางสังคมที่ขยายวงกว้าง ทั้งนี้กลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่จังหวัดน่าน ได้แก่ ไทยวน ไทลื้อ ไทพวน ไทเขิน ไทใหญ่ รวมทั้งกลุ่มที่อยู่บนพื้นที่สูง ได้แก่ ม้ง เมี่ยน ลัวะ หรือถิ่นขมุ และมาปาลี หรือตองเหลือง จากความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์ทั้งพื้นที่สูงและพื้นที่ราบ ทำให้มีความแตกต่างกันทั้งระบบสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา รูปแบบ

การบริหารจัดการกลุ่มที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูงสู่การสร้าง ความสมดุลระหว่างเป้าหมายทางเศรษฐกิจกับการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมของกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่จังหวัดน่าน

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูงในการสร้างความสมดุลระหว่างเป้าหมายทางเศรษฐกิจกับการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมของกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่จังหวัดน่าน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษารูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูงสู่การสร้าง ความสมดุลระหว่างเป้าหมายทางเศรษฐกิจกับการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมของกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่จังหวัดน่าน ผู้ศึกษาดำเนินการศึกษาจากผู้นำกลุ่มชุมชนพื้นที่สูงกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดน่าน จำนวน 5 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเฉลิมพระเกียรติ อำเภอบ่อเกลือ อำเภอแม่จริม อำเภอเวียงสา อำเภอบ้านหลวง จำนวน ๒๕ ชุมชน

การรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยขั้นตอนนี้ ใช้แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูงสู่การสร้าง ความสมดุลระหว่างเป้าหมายทางเศรษฐกิจกับการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมของกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่จังหวัดน่าน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้นำกลุ่มในชุมชนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คนในพื้นที่จังหวัดน่าน ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูง ด้านการบริหารจัดการกลุ่มบนพื้นที่สูง ด้านการสร้าง ความเข้มแข็งของกลุ่มบนพื้นที่สูง ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนเพื่อสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

ขอบเขตของเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยจะครอบคลุมเนื้อหาถึงการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูงของกลุ่มชาติพันธุ์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบน

พื้นที่สูง การบริหารจัดการกลุ่มในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูง การสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูง การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนเพื่อสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมของกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่จังหวัดน่าน

ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ ชุมชนพื้นที่สูงกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดน่าน จำนวน 15 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมือง อำเภอแม่จริม อำเภอบ้านหลวง อำเภอนาน้อย อำเภอปัว อำเภอท่าวังผา อำเภอทุ่งช้าง อำเภอเวียงสา อำเภอเชียงกลาง อำเภอนาหมื่น อำเภอสันติสุข อำเภอบ่อเกลือ อำเภอสองแคว อำเภอภูเพียง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล จากแบบสัมภาษณ์ที่เก็บจากผู้ในกลุ่มในชุมชนกลุ่มตัวอย่าง 40 คน มาตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบแบบสัมภาษณ์ แล้วนำมาลงข้อมูลและนำมาวิเคราะห์ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลและสังเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis and Content Synthesis) นำเสนอรูปแบบพรรณนาความเรียง

ผลการวิจัย

1. การพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนบนพื้นที่สูง เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจที่เน้นเรื่องของการสร้างเวทีการเรียนรู้ เพื่อให้สามารถสร้างและพัฒนาเศรษฐกิจในชุมชนได้ดี โดยเฉพาะการพัฒนากลุ่ม การสร้างเวทีการเรียนรู้ยังช่วยกระตุ้นให้การทำงานของกลุ่มให้เกิดผลสำเร็จ ทำให้ชุมชนมีความรู้ สร้างความมีส่วนร่วมให้สมาชิกในกลุ่มและทำให้มีรายได้ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์ สามารถนำเอาความรู้ที่ได้มาพัฒนาตนเองและกลุ่มให้มีประสิทธิภาพในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มและส่งเสริมให้เกิดรายได้ การวิเคราะห์ศักยภาพขีดความสามารถของกลุ่มจะทำให้ทราบถึงความเข้มแข็งของกลุ่ม พัฒนากลุ่มให้มีความรู้สามารถช่วยเหลือตนเองและซึ่งกันและกัน การวางแผนและพัฒนากลุ่มอยู่เสมอ ทำให้กลุ่มสามารถปรับตัว รับมือและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ต่างๆ ได้ การส่งเสริมการรวมกลุ่มในลักษณะต่าง ๆ ทำให้มีอำนาจในการต่อรองหรือจะเป็นอำนาจในการซื้อและการขาย ทำให้การพัฒนาเศรษฐกิจภายในชุมชนเป็นไปในทิศทางที่ดี สามารถทำให้กลุ่มต่อรองด้านการตลาด การพัฒนาเทคโนโลยีมาใช้กับกลุ่ม ทำให้ได้ผลผลิตมากขึ้น

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูง โดยมากจะเป็นการอบรม การพัฒนาองค์ความรู้ การศึกษาดูงานกับเครือข่าย การส่งเสริมการตลาด การสร้างกลุ่ม

เครือข่าย การพัฒนาและการส่งเสริมกลุ่มให้เกิดการพัฒนา นอกจากการพัฒนาส่วนอื่นแล้ว ทูดยังเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญ ทั้งการให้ความรู้ทำให้กลุ่มเกิดการพัฒนา ความสามัคคีของกลุ่มเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนา กลุ่ม การส่งเสริมและสนับสนุนด้านการเงินเป็นกลไกสำคัญ ในการกระตุ้นให้ชุมชนเกิดการตื่นตัวและเกิดการพัฒนากลุ่ม กลุ่มอาชีพบางพื้นที่ เทคโนโลยีที่ยังเข้าไม่ถึงชุมชนพื้นที่สูง การคมนาคมไม่สะดวกสบาย ทำให้ขาดโอกาส การส่งเสริมเทคโนโลยีที่มากขึ้น ทำให้กลุ่มสามารถเพิ่มรายได้ และเกิดการสร้างงานอย่างต่อเนื่อง

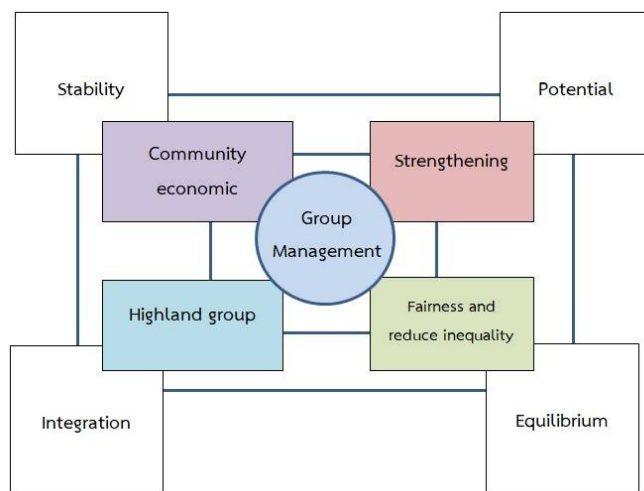
3. การบริหารจัดการกลุ่มในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูง ผู้นำกลุ่มอาชีพ มีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะผู้นำควรมีจิตสาธารณะ มีความเสียสละ ใช้หลักธรรมาภิบาล ในการบริหารงาน ให้โอกาสกับคนรุ่นใหม่หรือเยาวชนให้ร่วมแสดงความคิดเห็น มีความคิดสร้างสรรค์และพัฒนา มีการคิดแนวทางใหม่ ๆ สิ่งใหม่ ๆ มีอุดมการณ์ในการบริหารจัดการ ที่จะนำพาชุมชนไปสู่ความยั่งยืนในการสร้างอาชีพ การเป็นแบบอย่างที่ดี มีความรู้ความสามารถในการเข้าใจสถานการณ์ ชื่อสัตย์สุจริต อดทนอดกลั้น มีเหตุผล สนใจเรื่องงาน และสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล มีความสามารถในการจูงใจและให้กำลังใจเพื่อให้ทุกคนพัฒนาตนเอง เป็นผู้มีความเสมอภาคกับทุกคน รับฟังความคิดเห็นของทุกคน เน้นทำงานด้วยความเสียสละ ทำงานด้วยจิตสำนึกและมุ่งหวัง จิตอาสา ทำทนายกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ

4. การสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูง การสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม ผู้นำควรมีการวางแผนและจัดการอย่างเป็นระบบ ให้ความสำคัญ ข้อเสนอแนะของสมาชิกกลุ่ม เปิดโอกาสให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็นและการแก้ไขปัญหา กลุ่ม ลดความขัดแย้งภายในกลุ่ม สร้างการยอมรับ การสร้างมิติความสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้สมาชิกมีการแลกเปลี่ยนความรู้และทัศนคติในการทำงาน ทำให้กลุ่มมีประสิทธิภาพในการทำงาน สามารถวางแผนและนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ให้ตรงตามความต้องการของผู้บริโภคและสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ ภาวะผู้นำของกลุ่มทำให้กลุ่มมีการพัฒนา มีความเข้มแข็งเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีการลงมือทำจริงร่วมกับชาวบ้าน ทำให้ชาวบ้านเกิดความเชื่อมั่นและกลุ่มมีความแข็งแรง การให้ความสำคัญและการมองเห็นปัญหาสมาชิกของกลุ่ม การพัฒนากลุ่มให้เหมาะสมกับสถานการณ์จะทำให้สภาวะเศรษฐกิจของกลุ่มมีความแข็งแรง การทำงานแบบมีส่วนร่วมทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ทำให้งานในกลุ่มมีประสิทธิภาพและทำให้กลุ่มเข้มแข็งมากขึ้น การสร้างสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินการ จะทำให้สมาชิกกลุ่มแน่วแน่ตั้งใจทำงาน

5. การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนเพื่อสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม กลุ่มอาชีพในชุมชนควรมีการขยายโอกาสการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้า การทำให้เกิดการยอมรับของกลุ่ม การพัฒนาฝึกทักษะอาชีพ เสริมสร้างความรู้พัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มให้เกิด

ความทันสมัย แปลกใหม่ การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมการผลิตในแต่ละพื้นที่ การประสานความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มการผลิต การแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์และคนพื้นที่อื่นมากขึ้น การเข้าถึงการพัฒนาทักษะอาชีพทำให้กลุ่มชาติพันธุ์มีโอกาสในการเลือกประกอบอาชีพได้เท่าเทียมกับกลุ่มอาชีพอื่น จนเกิดการแลกเปลี่ยนในสังคมอื่น จะช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมได้ การกระจายสวัสดิการและทรัพยากรให้แก่กลุ่มสมาชิกชาติพันธุ์ให้มีสิทธิ์ได้รับเช่นเดียวกับกลุ่มอาชีพอื่นจะเป็นการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม การเข้าถึงแหล่งทุนได้ง่ายและไม่ยุ่งยาก กลุ่มสามารถขยายเครือข่าย มีเทคโนโลยีส่งเสริมการกระจายผลิตภัณฑ์ มีการบริหารจัดการทางการเงินที่ดีและมีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดการกระจายรายได้อย่างทั่วถึง ทำให้เกิดการใช้จ่ายอย่างคุ้มค่า และการจัดสวัสดิการจะทำให้เกิดการกระจายรายได้อย่างทั่วถึง ทำให้เกิดความเท่าเทียมกันในชุมชนและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

จากการสอบถามและสนทนากลุ่มผู้นำชุมชนท้องถิ่นในจังหวัดน่าน จำนวนทั้งหมด 40 คน ในการพัฒนารูปแบบ ดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้ SWOT Analysis เพื่อค้นหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ของการบริหารจัดการกลุ่มและการสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ซึ่งจะสามารถกำหนดเป็นรูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูงในการสร้างความสมดุลระหว่างเป้าหมายทางเศรษฐกิจกับการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมของกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่จังหวัดน่าน ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูงในการสร้างความสมดุลระหว่างเป้าหมายทางเศรษฐกิจกับการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมของกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่จังหวัดน่าน หรือ “ISEP-Model”

จากภาพที่ 1 แสดงรูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูงในการสร้างความสมดุลระหว่างเป้าหมายทางเศรษฐกิจกับการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมของกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่จังหวัดน่าน หรือ “ISEP-Model” โดยผลการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมเป็นไปได้และสามารถใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ มีองค์ประกอบเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ดังนี้

การบริหารจัดการกลุ่มบนพื้นที่สูง (Integration) : เสริมสร้างระบบการบริหารจัดการที่ดี และมีบูรณาการร่วมกันบนพื้นฐานกระบวนการมีส่วนร่วม

การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูง (Stability) : การเสริมสร้างความมั่นคงด้านเศรษฐกิจบนฐานความรู้และฐานทรัพยากร โดยเน้นความคุ้มค่าของทรัพยากร ผสมผสานกับนวัตกรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม (Equilibrium) : สร้างความสมดุลให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สามารถเอื้ออำนวยให้ กลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ พื้นที่สูงสามารถใช้ประโยชน์จากระบบนิเวศบริการ การเข้าถึงการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน และการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชนที่ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน

การสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มบนพื้นที่สูง (Potential) : เสริมสร้างศักยภาพของคนและชุมชนให้เข้มแข็งตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูงในการสร้างความสมดุลระหว่างเป้าหมายทางเศรษฐกิจกับการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมของกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่จังหวัดน่าน ที่ได้พัฒนาขึ้น ได้แก่ “ISEP-Model” เป็นรูปแบบที่สามารถดำเนินการบริหารจัดการกลุ่มที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูงที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดน่าน รูปแบบที่ได้พัฒนาขึ้นมาทำให้มองเห็นได้ว่า ผู้นำกลุ่มในชุมชนมีความมุ่งมั่นในการบริหารจัดการกลุ่มที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูง โดยให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมทุกขั้นตอน สอดคล้องกันกับการศึกษาของ สกส.เกียรติศักดิ์ (2562 น. 2) ได้ทำการศึกษา การบริหารจัดการธุรกิจชุมชนสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 : กรณีศึกษากลุ่มข้าวซ้อมมือบ้านนาaling ตำบลควนโนส อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา ว่ากลุ่มข้าวซ้อมมือ บ้านนาaling มีแนวคิดจากการแก้ไขปัญหาการถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อคนกลาง

ได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย ที่เข้ามาช่วยเหลือสนับสนุน ซึ่งสมาชิกจะมีส่วนในการเข้ามาบริหารจัดการกลุ่มตั้งแต่การร่วมกันลงหุ้น ร่วมกันผลิตสินค้าและร่วมกันรับผลประโยชน์จากการประกอบการโดยมีปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนของกลุ่ม คือ การใช้วัตถุดิบที่มีในชุมชน นำภูมิปัญญาที่มีอยู่ในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ มีความเป็นเครือญาติกัน การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ และกลุ่มเกิดขึ้นจากความต้องการของชาวบ้านในชุมชน ผลการศึกษาดังกล่าว สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้ทำการศึกษาว่า โดยสภาพพื้นที่ของจังหวัดน่านเป็นพื้นที่ป่าเป็นส่วนใหญ่ทำให้ชุมชนท้องถิ่นทุกคนเห็นความสำคัญ ตระหนักรู้ เข้าใจในการพัฒนาอาชีพเพื่อเสริมสร้างรายได้ สร้างงาน ให้มีคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สิ่งที่น่าสนใจของรูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มที่ได้พัฒนาขึ้นมา นั้นไม่ใช่เป็นรูปแบบใหม่แต่เป็นทิศทางมุ่งเป้าประเด็นการบริหารจัดการกลุ่มที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนบนพื้นที่สูงอย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับ นิศารัตน์ สังข์เสื่อ (2560 น. 868) ที่ได้ทำการศึกษาการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน : กรณีศึกษากลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวศรีนคร อำเภอศรีนคร จังหวัดสุโขทัย โดยกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวศรีนคร มีวิธีการบริหารจัดการ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวางแผน 2) ด้านการจัดองค์การ 3) ด้านการนำองค์การ และ 4) ด้านการควบคุม โดยมีปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการมี 3 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ 2) ปัจจัยด้านการสร้างเครือข่าย และ 3) ปัจจัยด้านการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการบริหารจัดการมี 1 ปัจจัย ได้แก่ 1) การขาดเทคโนโลยีที่ใช้ในการเก็บเกี่ยวผลผลิตท้องถิ่น ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องตรงกันผู้ศึกษาวิจัยว่า ผู้นำกลุ่มในชุมชนจะพัฒนาภาวะความเป็นผู้นำในด้านต่าง ๆ ขึ้นมาเพื่อรองรับและตอบสนองต่อสภาพบริบทและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามสภาพบริบทของแต่ละพื้นที่สำหรับจังหวัดน่าน

จากการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูงในการสร้างความสมดุลระหว่างเป้าหมายทางเศรษฐกิจกับการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมของกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่จังหวัดน่าน หรือ ISEP-Model ทำให้มองเห็นว่า การบริหารจัดการกลุ่มที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูงจะต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูง (Community Economic) การสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มบนพื้นที่สูง (Strengthening) การบริหารจัดการกลุ่มบนพื้นที่สูง (Highland group) และการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม (Fairness and reduce inequality) สอดคล้องกันกับการศึกษาของ สุขุา สิริจันทร์ชื่น (2560 น. 61) ได้ทำการศึกษาความสำเร็จของการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ที่กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านหนองไชย ใช้กลยุทธ์สู่ความสำเร็จคือมีการคัดกรองสมาชิกโดยเน้นคนในชุมชนเป็นหลัก การสร้างความศรัทธาด้วยคณะกรรมการต้อง

มีธรรมาภิบาล ไม่เลือกปฏิบัติ ยึดกติกาตามระเบียบข้อบังคับ แนวทางการพัฒนากลุ่มๆ คือ การพัฒนาองค์ความรู้หรือจัดเวทีทบทวน วิเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาให้แก่สมาชิก และคณะกรรมการเป็นประจำทุกปี กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กลยุทธ์สู่ความสำเร็จคือ กฎระเบียบข้อบังคับมีการทบทวน ปรับปรุงทุกปีเพื่อให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ ปัจจุบัน ความเป็นภาวะผู้นำของคณะกรรมการ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ ทั้งนี้ พัชราภา สิงห์ธนสาร (2560 น. 57) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ด้านเศรษฐกิจ ในมิติของรายได้ มีเพียงรายได้เฉลี่ยต่อคนของครัวเรือนเท่านั้นที่มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ส่วนรายได้จากอาชีพหลัก และรายได้จากอาชีพเสริมไม่มีอิทธิพลทางตรงต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ในมิติของรายจ่ายประกอบไปด้วยรายจ่ายประเภท ต้นทุนในการประกอบอาชีพ รายจ่ายที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และรายจ่ายรวมทั้งหมดเฉลี่ยต่อคนในครัวเรือนล้วนเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงเชิงลบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และสอดคล้องกับ พระครูเกษมธรรมสุนทร (2561 น. 3) ที่ได้ทำการศึกษา การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตามแนวกฎพันตสูตร ว่าเศรษฐกิจชุมชนตามแนวกฎพันตสูตร ในพระพุทธศาสนาเถรวาท เป็นยุทธศาสตร์การแก้ปัญหาสังคมอันเนื่องมาจากใจผู้ร้ายและความยากจน ด้วยการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจชุมชน เพื่อแก้ปัญหาเชิงบูรณาการ ส่งเสริมอาชีพแก่กลุ่มคนระดับล่าง ขอความร่วมมือจากกลุ่มชนระดับบน ตรวจสอบคุณสมบัติเจ้าของโครงการ ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้อำนวยการ ไม่ให้เสียดายทรัพยากรในการทำทาน ให้วางใจต่อผู้ที่มารับทาน ไม่ให้เบียดเบียนคน สัตว์ และตัดต้นไม้ สภาพเศรษฐกิจชุมชนของชุมชนตำบลวังสวาบฯ ยึดอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก มีรายได้ที่ไม่แน่นอน เกิดจากการรวมตัวของชุมชน มีแรงจูงใจมาจากการดูสื่อต่าง ๆ กระบวนการสร้างเครือข่าย ใช้วิธีนำเสนอในที่ประชุมสร้างเครือข่ายด้วยการสนทนา และชักชวนกัน จุดอ่อนคือขาดองค์ความรู้ จุดแข็งคือมีทรัพยากรที่หลากหลายและคนใช้ชีวิตแบบพอเพียง ผลผลิตคือชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น วิเคราะห์การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตามแนวกฎพันตสูตร ของชุมชนตำบลวังสวาบฯ สามารถสรุปเป็น 3 ประเด็นสำคัญ 1) การวางแผนเป็นยุทธศาสตร์การปราบโจรและความยากจน 2) การสร้างเศรษฐกิจให้เข้มแข็งเป็นยุทธศาสตร์การเสริมสร้างการผลิตและการจำหน่าย 3) การเสริมเศรษฐกิจให้มั่นคง เป็นยุทธศาสตร์การสร้างพันธมิตรทางการตลาด สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยที่ได้ดำเนินการศึกษาว่า การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูงจำเป็นต้องมีการรวมกลุ่มที่มีความเข้มแข็งแล้วพัฒนาไปสู่การบริหารจัดการด้วยกลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูง

ทั้งนี้ ทวี วัชรเกียรติศักดิ์ (2559 น. 71) กล่าวว่า การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจให้กับชุมชนโดยการพัฒนากลุ่มอาชีพในพื้นที่ต้องมีความพร้อมต่อการพัฒนา แนวทางและ

การดำเนินการส่งเสริมการสร้าง ความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจให้กับชุมชนโดยการพัฒนากลุ่มอาชีพ จะต้องสร้างจากภายใน ภายใน และทั้งภายใน และภายนอกชุมชน ตามปัจจัยแห่งความสำเร็จ คือ ความรู้ การยอมรับ ศักดิ์ศรีที่เท่าเทียมของภาคีสมาชิก และการมีชุมชนเป้าหมายเป็นศูนย์กลางของการสร้างความเข้มแข็งโดยที่ผลการดำเนินการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ ให้กับชุมชนโดยการพัฒนากลุ่มอาชีพเชิงรูปธรรมได้ทำให้มีการพัฒนา จัดตั้ง ดำเนินงานและขับเคลื่อนการจัดหาทุนของกลุ่มอาชีพตามความเหมาะสมและการตัดสินใจของแต่ละชุมชน ทั้งนี้ ในการศึกษา พบว่า การพัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นที่สูงส่วนมากจะประสบปัญหาเรื่องของความเหลื่อมล้ำ ความไม่เป็นธรรมและความไม่เสมอภาคในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูง ข้อค้นพบดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าการรวมกลุ่มในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนจะเป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถลดช่องว่างเป้าหมายทางเศรษฐกิจและความเป็นธรรมในสังคม ลดความเหลื่อมล้ำลงได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ Simon Kuznets (1995 p. 1) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง Economic Growth and Income Inequality ที่มีสมมติฐานความสัมพันธ์การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและความไม่เท่าเทียมกันในมิติของรายได้ พบว่า ในช่วงระยะที่สังคมมีการเปลี่ยนแปลงจากภาคการเกษตรไปยังภาคอื่น พบว่า ความแตกต่างของรายได้ของกลุ่มที่มีรายได้มากที่สุดลดด้วยรายได้ของกลุ่มคนที่มีรายได้น้อยที่สุดนั้นมากขึ้นในช่วงแรก ซึ่งแสดงถึงความเหลื่อมล้ำสูงขึ้นและความแตกต่างนั้นค่อย ๆ ลดน้อยลงเมื่อสังคมได้กลายเป็นภาคอื่นที่ไม่ใช่ภาคการเกษตร ลักษณะของการเปลี่ยนแปลงนี้เกิดขึ้นทั้งในสังคมที่มีความเหลื่อมล้ำมากและสังคมที่มีความเหลื่อมล้ำน้อย รวมถึงเมื่อเพิ่มรายได้ต่อหัวของประชากรในภาคส่วนอื่นก็ยังคงพบการเปลี่ยนแปลงในลักษณะนี้เช่นกัน ดังนั้น สรุปได้ว่าการที่สังคมมีการเปลี่ยนแปลงจากภาคการเกษตรไปยังภาคอื่น เช่น ภาคอุตสาหกรรม ภาคบริการจะทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในช่วงแรก และจะค่อย ๆ ลดลงเมื่อสังคมกลายเป็นภาคส่วนนั้น ๆ เพิ่มเติม สอดคล้องกับ Martin Ravallion (2001 p. 7) ได้ทำการศึกษาวินิจฉัยเรื่อง Growth, Inequality and Poverty: Looking Beyond Averages ว่าความสำคัญในการนิยามการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจว่าควรใช้จากรายได้หรือค่าใช้จ่าย โดยได้มีแนวคิดว่าการใช้จ่ายของคนจนนั้นไม่สามารถใช้ดัชนีราคาผู้บริโภคเข้ามาวัดได้ และพบว่าโดยปกติแล้วคนรวยมักจะได้ประโยชน์จากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมากกว่าคนจน ทั้งนี้ ในการใช้แบบสอบถามวัดความเจริญเติบโตในบัญชีรายได้ประชาชาตินั้นอาจมีข้อเสียอยู่ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไม่ได้สะท้อนชีวิตความเป็นอยู่โดยเฉลี่ยของครัวเรือน แนวทางตอนนโยบายควรจะเป็นในรูปแบบของ Country – specific Policy มากกว่าจะใช้นโยบายเดียวกันในทุกประเทศ

ส่วน Tabuga, Aubrey D.; Reyes, Celia M. (2001 p. 40) กล่าวว่าความสัมพันธ์ระหว่าง การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจความยากจน และความเหลื่อมล้ำ คนจนส่วนใหญ่อยู่ในภาคการเกษตร สอดคล้องกับการที่ภาคเกษตรเติบโตช้ากว่าเมื่อเทียบกับภาคอื่น ๆ เช่น

ภาคอุตสาหกรรม หรือภาคบริการ และพบว่าในหลายจังหวัดความยากจนเพิ่มขึ้นทั้งที่มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และเมื่อดูจากหลักฐานข้อมูล พบว่ามักจะมีเรื่องของความเหลื่อมล้ำเข้ามาเกี่ยวข้อง ผลจากการศึกษา พบว่าการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูงเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมจะมีความแตกต่างกันกับชุมชนในพื้นที่อื่น ทั้งนี้ เพราะชุมชนพื้นที่สูงไม่เหมาะกับการพัฒนาอุตสาหกรรมส่วนมากจะเป็นการพัฒนาภาคการเกษตรทำให้เกิดความแตกต่างของรายได้และความเหลื่อมล้ำ ทั้งนี้ กนกวรรณ จันทรเจริญชัย (2548 น. 71) ยังกล่าวว่า ความรุนแรงของปัญหาความยากจนในสังคมไทย ความยากจนลดความรุนแรงลง ทั้งสัดส่วนความยากจน (ร้อยละ 13.1 ไปยังร้อยละ 89) และจำนวนคนจน (9.5 ล้านคนไปยัง 7 ล้านคน) สำหรับเรื่องความเหลื่อมล้ำทางรายได้โดยวัดจากค่า Gini Coefficient พบว่าความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้ไม่ได้ปรับดีขึ้นตามภาวะความรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจเสมอไป แต่ขึ้นอยู่กับโครงสร้าง GDP ณ ขณะนั้น โดยสรุปได้ว่า ปัญหาการกระจายรายได้ในสังคมไทยมีทิศทางดีขึ้นเป็นผลพลอยได้จากการขยายตัวในภาคเกษตรกรรม และไม่เป็นไปตามการขยายตัวของภาคเกษตรกรรม อย่างไรก็ตามได้มีความขัดแย้งในรายงานสถานะหนี้สินของครัวเรือนไทยโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่าหนี้สินต่อครัวเรือนเพิ่มสูงขึ้น ทั้งที่จำนวนคนจนและสัดส่วนคนยากจนลดน้อยลง ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการใช้จ่ายโดยรวมที่แท้จริงมีระดับสูงกว่าเส้นความยากจน หรือแม้ไม่เป็นคนจนแต่รายรับก็ไม่พอรายจ่ายจึงทำให้เกิดหนี้

การศึกษารูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูงสู่การสร้างความสมดุลระหว่างเป้าหมายทางเศรษฐกิจกับการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมของกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่จังหวัดน่าน สิ่งสำคัญคือความมุ่งมั่นของผู้นำกลุ่มในการที่จะบริหารจัดการกลุ่มที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูงให้เกิดประโยชน์ โดยเฉพาะการทำความเข้าใจและให้ความตระหนักเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูง การเสริมสร้างความมั่นคงด้านเศรษฐกิจบนฐานความรู้และฐานทรัพยากร โดยเน้นความคุ้มค่าของทรัพยากร ผสมผสานกับนวัตกรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มบนพื้นที่สูง การเสริมสร้างศักยภาพของคนและชุมชนให้เข้มแข็งตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การบริหารจัดการกลุ่มบนพื้นที่สูง การเสริมสร้างระบบการบริหารจัดการที่ดี และมีบูรณาการร่วมกันบนพื้นฐานกระบวนการมีส่วนร่วม การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม การสร้างความสมดุลให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สามารถเอื้ออำนวยให้ กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ พื้นที่สูงสามารถใช้ประโยชน์จากระบบนิเวศบริการ การเข้าถึงการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน และการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชนที่ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน ซึ่งสามารถเป็นรูปแบบที่ใช้พัฒนาการบริหารจัดการกลุ่มที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูงในการสร้างความสมดุลระหว่าง

เป้าหมายทางเศรษฐกิจกับการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมของกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่จังหวัดน่านได้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

จากการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับผู้เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูงสู่การสร้างสมดุลระหว่างเป้าหมายทางเศรษฐกิจกับการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมของกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่จังหวัดน่าน ดังนี้

1. ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาภาวะผู้นำของผู้นำในชุมชนที่มีบทบาทในการบริหารจัดการกลุ่มที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูง ซึ่งผู้นำจะบริหารจัดการโดยให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ แต่ควรจะให้เยาวชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมหรือการสร้างความตระหนัก กับการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมในชุมชนทั้งนี้อาจร่วมมือกับสถานศึกษา หน่วยงานของรัฐหรือเอกชน ประสานร่วมมือจัดกิจกรรมปลูกฝังจิตสำนึกให้กับเยาวชน

2. การบริหารจัดการกลุ่มที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูง ผู้นำในพื้นที่จะมีบทบาทเป็นอย่างมากในการบริหารจัดการ ทั้งนี้ หน่วยงานที่อยู่ใกล้ชิดกับชุมชนมากที่สุด โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูงในการร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูงในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการจัดการอบรม การจัดกิจกรรม การส่งเสริม และการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูงเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม สร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้กับชุมชนให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

3. รูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูงสู่การสร้างสมดุลระหว่างเป้าหมายทางเศรษฐกิจกับการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมของกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่จังหวัดน่าน โดยใช้ “ISEP-Model” เป็นเพียงรูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูงสู่การสร้างสมดุลระหว่างเป้าหมายทางเศรษฐกิจกับการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมของกลุ่มชาติพันธุ์เท่านั้น ควรนำรูปแบบ “ISEP-Model” มาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูงเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม สร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้กับชุมชนและการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการนำวิธีการบริหารจัดการกลุ่มเหล่านั้นมาเปรียบเทียบกันเพื่อค้นหาวิธีการบริหารจัดการกลุ่มที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูงวิธีใดที่เหมาะสมกับการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผลในบริบทของชุมชนพื้นที่ และสะดวกต่อการนำไปใช้ในการบริหารจัดการกลุ่มที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูงสู่การสร้างความสะดวกระหว่างเป้าหมายทางเศรษฐกิจกับการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมของกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่จังหวัดน่าน มากที่สุด

2. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับตัวแปรของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการกลุ่มที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูงมาศึกษาความสัมพันธ์และอิทธิพลต่อการบริหารจัดการกลุ่มที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูง

3. ควรศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการกลุ่มที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูงเพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนางานต่อไป

4. ควรศึกษารูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูงสู่การสร้างความสะดวกระหว่างเป้าหมายทางเศรษฐกิจกับการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมของกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่จังหวัดน่านเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงตามทิศทางและนโยบายการพัฒนาประเทศ

5. ควรศึกษาผลกระทบของการบริหารจัดการกลุ่มที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูงเพื่อสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมของกลุ่มชาติพันธุ์ต่อไป

6. สภาพและปัญหาของการบริหารจัดการกลุ่มที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูง แต่ละแห่งมีสภาพและปัญหาต่างกัน บริบทต่างกัน ควรจะศึกษาเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการพัฒนาในแต่ละพื้นที่

7. ควรมีการศึกษาลักษณะการนำรูปแบบที่ได้พัฒนาขึ้นไปใช้กับองค์กรหรือชุมชนเพื่อสร้างกลุ่มที่สามารถพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูงในการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมต้นแบบ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ชุมชนท้องถิ่นควรนำแนวการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อการบริหารจัดการกลุ่มที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูงในพื้นที่จังหวัดน่าน ไปใช้ในการบริหารจัดการกลุ่มที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูง ในการจัดกระบวนการเรียนรู้และการนำไปใช้

2. ผู้นำชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานภาครัฐ ควรนำข้อมูลจากการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงและการบริหารจัดการกลุ่มที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบน

พื้นที่สูงเพื่อวางแผนปฏิบัติงานประจำปีของชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาครัฐ

3. ผู้นำชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานภาครัฐ ควรนำผลการวิจัยไปวางแผนในการบริหารจัดการกลุ่มที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูงให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ จันทร์เจริญชัย. (2548). ความรุนแรงของปัญหาความยากจนในสังคมไทย ลดลงจริงหรือ?. วารสารเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 12(2), 71-78.
- ทวี วัชรเกียรติศักดิ์. (2549). การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจให้กับชุมชนโดยการพัฒนากลุ่มอาชีพในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพลสงคราม อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา. วารสารวิชาการบริหารธุรกิจ สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. 5(1), 43-54.
- นิศารัตน์ สังข์เสื่อ. (2560). การบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน : กรณีศึกษากลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวศรีนคร อำเภอศรีนคร จังหวัดสุโขทัย วารสารนเรศวรวิจัย ครั้งที่ 13 : วิจัยและนวัตกรรมขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และสังคม, 868-867.
- พัชรภา สິงห์ธนสาร. (2560). ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน เขตตำบลแม่वंกข์ อำเภอแม่वंกข์ จังหวัดนครสวรรค์. วารสารดุสิตบัณฑิตทางสังคมศาสตร์. 7(1), 57-69.
- พระครูเกษมธรรมสุนทร. (2531). การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตามแนวกฎทันตสูตรของชุมชนตำบลวังสวาบ อำเภอภูผาม่าน จังหวัดขอนแก่น. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สกลเกียรติ สัจวรกิตติวุฒิ. (2562). การศึกษาการบริหารจัดการธุรกิจชุมชนสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0: กรณีศึกษากลุ่มข้าวหอมมือบ้านนาสิงห์ ตำบลควนไส อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา. วารสารวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ. 5(2), 330-341.
- สุชา สิริจันทร์ชื่น. (2560). ความสำเร็จของการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น. วารสารสถาบันวิจัยพินิจธรรม. 4(1), 61-71.
- Martin Ravallion. (2001). Growth, Inequality, and Poverty : Looking Beyond Averages. Policy Research Working Paper;No. 2558. World Bank, Washington, DC.

Simon Kuznets. (1995). Economic Growth and Income Inequality. *The American Economic Review*. Vol.45 No.1 (1955), pp. 1-28.

Tabuga, Aubrey D.; Reyes, Celia M. (2001). A Note on Economic Growth, Inequality, and Poverty in the Philippines, PIDS Discussion Paper Series, No. 2011-30, Philippine Institute for Development Studies (PIDS), Makati City.

